

Predikan

2 i påsktiden 2012, årg. 1

Psalmer: 743, 641:7, 665, 740, 147, 313. Pär-Magnus Möller

Det verkar inte som om lärjungarna kände igen Jesus genom hans utseende. Likaså med Maria vid graven – när hon stod där och grät vände hon sig om och såg en man som hon trodde vara trädgårdsmästaren – och inte förrän han nämnde hennes namn kände hon igen honom. Emmausvandrarna likaså – de hade talat med den okände mannen hela dagen och inte förrän han vid kvällsmåltiden bröt brödet kände de igen honom – och då var allt tvivel borta. Tomas likaså – fastän han stod inför den uppståndne kunde han liksom inte tro om han inte fick röra vid Jesu sår.

Det verkar som om Jesus efter uppståndelsen inte gör sig känd genom sitt utseende – utan genom sitt ord och sina gärningar. Maria kände igen honom när han uttalade hennes namn, Emmausvandrarna när han bröt brödet och lärjungarna genom den kärleksgärning med vilken han gav dem mat och tecken på att han verkade mitt ibland dem.

Jag tänker att detta lär oss mycket om trons liv och villkor. De flesta, som någon gång försökt visa andra på Jesus och vad han gjort i mitt eget eller andras liv, blir lätt frustrerade. Det verkar inte som om den man skall övertyga ser det man själv ser. När man talar om Bibelns ord så förstår de orden som ord ur vilken antik skrift som helst, när man hänvisar till dopet ser de bara lite vatten och när man visar på mässans otroliga gåva ser de bara lite bröd och vin och en figur i kulörta omoderna kläder som viftar med armarna och läser innantill. När man ser ur en människa blir helad i sitt inre genom bönens kraft förklaras allt bara bort som psykologiska skeenden. Detta skapar onekligen frustration och rädsla för oss när vi försöker visa på Jesus i våra liv. Gärna drar vi oss undan – för vi tror att de snart kommer att sinnesundersöka oss eller i bästa fall hänvisa oss till den lilla låda där man kasserar religiösa fundamentalister som intellektuellt obrukbara.

För att se hur Jesus verkar i dag behöver man alltså lära sig känna igen tecknen – och känna igen tecknen för Jesu verksamhet kan man bara göra om man känner honom genom skriften, genom kyrkans tradition, genom sakramentens verkan i min egen kropp och genom Guds Ande.

Ett fel som vi kristna ofta gör är att vi hänvisar de otroende till Bibelns ord och säger – det står ju skrivet... Eller så hänvisar vi till kyrkans tradition och säger; kyrkan har alltid bekänt... Men varken skriften eller kyrkan är någon auktoritet för det sekulariserade Sverige. Därför ser de alltid med löje på oss när vi

försöker hänvisa till dessa auktoriteter. Det finns i dag bara ett sätt att vittna om Jesus för ett sekulärt samhälle – och det är den svåra vägen. Vi, som Guds folk, behöver bli trovärdiga i våra liv. Vi måste bli genomskinliga för det som Jesus gjort i vårt inre. I Jakobsbrevet står det skrivet:

Nu kanske någon frågar: "Har du tro?" - Ja, och jag har gärningar. Visa mig din tro utan gärningar, så skall jag med mina gärningar visa dig min tro. Jak 2:18

Våra liv, våra gärningar, måste visa på Jesus. Nu kanske någon tänker att om man skall gestalta Jesus i sitt liv så skall man vara lika fullkomlig som Jesus. Det är många som försöker det – och eftersom det är totalt omöjligt för oss syndare så blir de som försöker ofta uppblåsta, lögnaktiga och förfärliga i sina försök. Nej, vi skall inte kämpa oss till att bli lika Jesus genom att låssas att vi är fullkomliga – vi skall låta Jesus göra oss fullkomliga. Det är enorm skillnad. Istället för att blåsa upp oss och tror att vi är fullkomliga skall vi öva ödmjukhetens väg. Det är den smala vägen. Den svåra vägen.

Det är ju inte av egen kraft vi skall bli lika Jesus utan vi skall låta honom förvandla oss så att vi lär känna honom. Därför behöver du besluta dig om hur ditt kristenliv konkret skall se ut – hur du använder du de nådeställen som Gud ger? Paulus ger exemplet med en idrottsman. Idrottsmannen sätter upp mål med sitt liv för att vinna segerkransen – därefter tränar han regelbundet, för annars vet han att det är omöjligt för honom att vinna. Likadant är det för oss. Vi kan inte inbilla oss att vi blir helgade genom att sitta med armarna i kors – hur fromt det än kan låta – du behöver lägga upp en andlig övningsplan.

Hur ser din dag ut - när ber du, när läser du skriften.

Hur ser din vecka ut – hur bidrar du till församlingens gemensamma böneliv, vilka mässor beslutar du dig för att lovsjunga Gud i?

Hur ser din månad ut – är jag med i någon studiegrupp för andlig fördjupning?

Hur ser ditt år ut – hur gör jag med att gå till bikt, hur följer jag kyrkoårets rytm, åker jag på retreat, vem är min andlige rådgivare, går jag i själavård?

Här handlar det ju inte om någon fånig lagerkrans – här handlar det om din och andras evighet! Att du inte skulle sätta upp mål för den växten är ju otänkbart.

Ändå har vi invaggats i en föreställning om att våra kristenliv är en slags hobby, något som nog ordnar sig ändå – något flummig, osynligt – oviktigt. Vi måste sluta med det!

Du behöver alltså sätta goda ordningar i ditt liv annars vet vi av erfarenhet att dina goda ambitioner kommer att rinna dig ur händerna som vatten. Du måste besluta dig för hur din andliga växt skall se ut – gärna tillsammans med din själasörjare.

När denna vana är satt i våra liv och vi ständigt, genom vårt eget beslut, övar vår inte människa att leva nära förlåtelsen, nära Jesu utgivande i sakramenten, nära

skriften där vi lär känna Jesus – då sker genom Guds Ande en karaktärsförändring hos oss. Vi ser på våra medmänniskor mer och mer med Jesu ögon. Och detta gör hela skillnaden.

När du möter en människa som ser på dig med Jesus blick då lyssnar du på den människan – du anar något mer – du ser i din medmänniska honom som förvandlar hjärtan och du längtar efter samma förvandling i ditt eget liv.

Under lång tid har den enskilde kristne blivit invaggad i tryggheten att det där med att i sitt liv vittna om Jesus är överlämnat till församlingens anställda och vår fina verksamhet. Jag tror den tiden är förbi. Bara äktheten i en kristens människas ögon och trovärdigheten i hur hon väljer att leva sitt liv och var hon hämtar sin kraft kan få en annan människa att bli en Jesu efterföljare. Och det är sunt att det äntligen är så!

När Petrus talade utifrån den erfarenhet han själv gjort av livet med Herren Jesus, då kom folk till tro – de såg liksom Gud i Petrus inre. När han botade sjuka i Jesu namn trodde de att Petrus var en gud. Så genomskinlig för Guds rike i hans hjärta var Petrus. Så har det varit genom alla århundraden – brinnande människor har fört trons liv vidare. Om det bara byggt på kyrkans organisation så hade evangeliet för längesedan dött ut – så mycket trams som kyrkans maktelit pysslat med under århundradena. Det som burit kyrkan, som Guds folk, har ju alltid varit människor i vars blick andra kunnat ana Jesus – människor som levt nära Jesus i ordet och sakramenten, i avgörelsen och helgelsen. Så är det nu också.

Vi kan erbjuda den ena fina samtalsgruppen efter den andra – vi kan ordna ungdomsverksamhet och konserter och vad vi vill – men det kommer inte att få någon människa att vilja bli en Jesu efterföljare – om de inte främst möter människor vars möte med Jesus blivit så genomgripande att man kan ana den uppståndne Jesu blick i deras blick.

Jesu uppståndelse från döden är ingen saga, igen symbol, inget man egentligen kan förstå annat än som ett gudomligt ingripande i världsordningen.

Uppståndelsen är svårt att förklara för dem som inte känner Jesus. De säger att det är omöjligt för en död att komma till liv igen eftersom den naturvetenskapliga forskningen säger att det är omöjligt. På något underligt vis så ställs ofta den s.k. naturvetenskapen i motsats till kristen tro. Så är det naturligtvis inte. Vad man i stridens hetta ofta glömmer är att man genom naturvetenskapen och teologin studerar olika saker. Den ene studerar Guds väsen – den andre studerar Guds sätt att styra sin skapelse. Aldrig att dessa går mot varandra. Men likaväl som teologin kan vara blind för delar i Guds sätt att

styra sin skapelse så kan naturvetenskapen vara blind kring områden som handlar om vem som styr. Faran uppstår när endera tror sig veta hela sanningen om Guds väsen och verksamhet. Gud har lagt det så för att vi inte skall bli högmodiga.

Men denna insikt är också en stor befrielse för många kristna. Vi behöver aldrig försvara Gud – det är ganska fåfängt – vi skall heller inte bygga upp en pseudovärld där Gud finns bredvid den ”vanliga världen”. Det finns bara en skapelse – och den är fascinerande.

När människor kommer med argumentet att de inte tror på Gud eftersom de tror på naturvetenskapen kan man lugnt svara att dessa två inte står i motsatsförhållande till varandra – frågan är knappast ens intressant att diskutera – och vad gäller Jesu uppståndelse går den inte ens att undersöka med naturvetenskaplig metod som alltid kräver verifierbarhet för att räkna något som sant, d.v.s. naturvetenskapen kan aldrig bekräfta något som sant om det bara hänt en enda gång. Därför är frågan om uppståndelsen ointressant ur ett naturvetenskapligt perspektiv.

Vad är det då man kan hänvisa till när man talar om Jesus och Jesu uppståndelse med dem som inte tror? Ja, om de inte ser uppståndelsens liv i dina ögon så får vi hänvisa till kyrkans erfarenhet. Erfarenheten är något vi ofta glömmer bort när vi talar om argument för uppståndelsen. 550 människor mötte Jesus uppståndens från de döda innan Kristi himmelfärd. Miljarder människor har mött honom efteråt och hävdar att deras liv påverkats radikalt i detta möte. Även om detta i sig är ogreppbart är det ändå något som måste beaktas. Hur kan det vara så att intellektuellt väl fungerande människor kan hävda att Jesus är uppstånden och lever och påverkar deras liv? Det är inget naturvetenskapen kan svara på – det är ett under – och djupt förunderligt. Till och med inför min egen tro kan jag bli förundrad – jag förstår den inte – den har skänkts mig. Jag kan intellektuellt argumentera både för den och emot den – men hur jag än gör finns inristat i mitt inre erfarenheten av Jesus – av hans kärlek och liv. Jag kan liksom inte komma undan det. Mitt beslut, som jag försöker hålla och leva efter så gott jag förmår – är att följa honom och försöka leva mitt liv som hans lärjunge – inte som fullkomlig människa, men som en som törstar efter hans nåd – som övar mig i att se behovet av att ständigt leva i den ström av liv som flödar ur hans ord, hans sakrament – och ur hans församling. Min bön är att jag trots mitt högmod ändå skall bli så genomskinlig för honom att när de som inte mött honom, i mina ögon anar det eviga liv han gett mig. Till detta val behöver jag ständigt hans förlåtelse, nåd och barmhärtighet. Jag, liksom vi alla...